

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 93/21
V Lucemburku dne 3. června 2021

Rozsudek ve věci C-650/18
Maďarsko v. Parlament

Soudní dvůr zamítl žalobu Maďarska proti usnesení Parlamentu, kterým je zahájen postup k učinění zjištění, že v případě tohoto členského státu existuje zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot, na nichž je Unie založena

Při počítání hlasů odevzdaných v souvislosti s přijímáním tohoto usnesení Parlament postupoval správně, když vyloučil započtení těch, kdo se hlasování zdrželi

Dne 12. září 2018 přijal Evropský parlament usnesení¹ o návrhu, který vybízí Radu Evropské unie, aby podle čl. 7 odst. 1 SEU² učinila zjištění, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Unie založena. Tímto usnesením byl zahájen postup podle článku 7 SEU, který může vést k pozastavení určitých práv vyplývajících z členství dotyčného státu v Unii.

Podle čl. 354 čtvrtého pododstavce SFEU, který upravuje pravidla hlasování pro účely použití článku 7 SEU, se k přijetí předmětného usnesení Parlamentu vyžadovala dvoutřetinová většina odevzdaných hlasů, které představují většinu všech jeho členů. Na základě vlastního jednacího řádu, který stanoví, že pro zjištění, zda byl určitý text přijat nebo zamítnut, se berou v úvahu pouze hlasy pro a proti, kromě případů, kdy je ve Smlouvách stanovena zvláštní většina³, Parlament při počítání hlasů v souvislosti s hlasováním o předmětném usnesení započítal pouze počet svých členů, kteří hlasovali pro, a počet těch, kdo hlasovali proti, nikoli však počet těch, kdo se hlasování zdrželi⁴.

Maďarsko, které mělo za to, že Parlament měl při počítání odevzdaných hlasů započítat i ty, kdo se hlasování zdrželi, podalo na základě článku 263 SFEU žalobu znějící na zrušení tohoto usnesení.

Velký senát Soudního dvora tuto **žalobu zamítl**. Na prvním místě konstatoval, že napadené usnesení může být předmětem soudního přezkumu podle článku 263 SFEU. Na druhém místě dovedl, že při **určování, zda je dosažena dvoutřetinová většina odevzdaných hlasů** podle článku 354 SFEU, **nelze přihlížet k počtu poslanců, kteří se hlasování zdrželi**.

Závěry Soudního dvora

Na prvním místě se Soudní dvůr vyslovil nejprve ke své pravomoci rozhodnout o projednávané žalobě a dále k její přípustnosti.

Soudní dvůr předně konstatoval, že článek 269 SFEU, který stanoví omezenou možnost podat žalobu na neplatnost proti aktům přijatým Evropskou radou nebo Radou postupem podle článku 7 SEU, nemůže vyloučit pravomoc Soudního dvora rozhodnout o projednávané žalobě. Článek

¹ Usnesení [2017/2131(INL)] (Úř. věst. 2019, C 433, s. 66).

² Článek 7 odst. 1 SEU stanoví: „Na odůvodněný návrh jedné třetiny členských států, Evropského parlamentu nebo Evropské komise může Rada většinou čtyř pětín svých členů po obdržení souhlasu Evropského parlamentu rozhodnout [učinit zjištění], že existuje zřejmé nebezpečí, že některý členský stát závažně poruší hodnoty uvedené v článku 2. Před přijetím tohoto rozhodnutí [učiněním tohoto zjištění] vyslechne Rada daný členský stát a může stejným postupem podat tomuto státu doporučení. Rada pravidelně přezkoumává, zda důvody, které ji k takovému rozhodnutí [zjištění] vedly, stále trvají.“

³ Článek 178 odst. 3 jednacího řádu Parlamentu.

⁴ Usnesení bylo přijato 448 hlasy pro; hlasů proti bylo 197 a hlasování se zdrželo 48 přítomných členů.

269 SFEU, který toto právo podat žalobu podřizuje striktnějším podmínkám, než jsou podmínky uložené v článku 263 SFEU, totiž upravuje zúžení obecné pravomoci Soudního dvora Evropské unie k přezkumu legality aktů unijních orgánů, a musí být tudíž vykládán restriktivně. Usnesení Parlamentu přijímaná na základě čl. 7 odst. 1 SEU navíc nejsou v článku 269 SFEU zmíněna. Autoři Smluv tedy neměli v úmyslu vyloučit takový akt, jako je napadené usnesení, z obecné pravomoci, kterou Soudnímu dvoru Evropské unie přiznává článek 263 SFEU. Takový výklad ostatně může přispět k dodržování zásady, podle níž je Evropská unie unií práva, která zavedla úplný systém procesních prostředků a řízení určený k tomu, aby byl Soudnímu dvoru Evropské unie svěřen přezkum legality aktů unijních orgánů.

Soudní dvůr dále dospěl k závěru, že napadené usnesení je napadnutelným aktem. Od okamžiku svého přijetí totiž vyvolává závazné právní účinky, neboť – do doby, než Rada rozhodne o dalším postupu – je bezprostředním účinkem tohoto usnesení zrušení zákazu spočívajícího v tom, že členské státy nesmí zvažovat či přijmout k dalšímu zpracování žádost o azyl podanou maďarským státním příslušníkem⁵.

Napadené usnesení mimoto není mezitímním aktem, jehož legalitu by bylo možné zpochybnit až v rámci sporu o konečný akt, ve vztahu k němuž by takový mezitímní akt byl přípravnou fází. Zaprvé totiž Parlament přijetím tohoto usnesení nevyjadřoval mezitímní postoj, i když pozdější zjištění Rady, že v případě určitého členského státu existuje zřejmé nebezpečí závažného porušení unijních hodnot, podléhá ještě předchozímu souhlasu Parlamentu. Zadruhé předmětné usnesení vyvolává samostatné právní účinky, neboť se členský stát sice může dovolávat protiprávnosti tohoto usnesení na podporu své případné žaloby na neplatnost podané proti pozdějšímu zjištění učiněnému Radou, avšak případný úspěch takové žaloby by každopádně neumožnil odstranit všechny závazné právní účinky vyvolané tímto usnesením.

Soudní dvůr však zdůrazňuje, že určité specifické podmínky stanovené v článku 269 SFEU, jimž podléhá podání žaloby na neplatnost namířené proti zjištění Rady případně učiněnému v návaznosti na odůvodněný návrh Parlamentu, jakým je napadené usnesení, se musejí uplatnit i v případě žaloby na neplatnost namířené na základě článku 263 SFEU proti tomuto odůvodněnému návrhu, neboť jinak by byl článek 269 SFEU zbaven svého užitečného účinku. Posledně uvedenou žalobu tak může podat pouze členský stát, který je předmětem odůvodněného návrhu, a žalobní důvody znějící na zrušení aktu uplatněné na podporu takové žaloby mohou být založeny pouze na porušení procedurálních pravidel uvedených v článku 7 SEU.

Na druhém místě Soudní dvůr v rámci rozhodování ve věci samé uvedl, že pojem „odevzdané hlasy“ uvedený v čl. 354 čtvrtém pododstavci SFEU není ve Smlouvách definován a že tento autonomní pojem unijního práva musí být vykládán v souladu s jeho obvyklým smyslem v běžném jazyce. Tento pojem přitom ve svém obvyklém smyslu zahrnuje pouze vyjádření hlasu pro daný návrh nebo proti němu, zatímco zdržení se hlasování, které se chápe jako odmítnutí vyjádřit se k danému návrhu, nemůže být stavěno na roveň „odevzdanému hlasu“. **Pravidlo** uvedené v čl. 354 čtvrtém pododstavci SFEU, **kteřé ukládá hlasování většinou odevzdaných hlasů, je tedy nutno vykládat tak, že vylučuje započtení těch, kdo se hlasování zdrželi.**

Po připomenutí, že čl. 354 čtvrtý pododstavec SFEU obsahuje dvojí požadavek na většinu, a sice že akty přijímané Parlamentem na základě čl. 7 odst. 1 SEU musí získat jednak souhlas dvou třetin odevzdaných hlasů a jednak souhlas většiny všech členů Parlamentu, nicméně Soudní dvůr uvedl, že počet těch, kdo se hlasování zdrželi, je každopádně zohledněn při ověřování, zda hlasy pro představují většinu všech členů Parlamentu.

Soudní dvůr konečně uvedl, že vyloučení počtu těch, kdo se hlasování zdrželi, při počítání odevzdaných hlasů ve smyslu čl. 354 čtvrtého pododstavce SFEU není v rozporu ani se zásadou demokracie, ani se zásadou rovného zacházení, a to zejména vzhledem k tomu, že poslanci, kteří se tohoto hlasování zdrželi, jednali se znalostí věci, neboť byli předem informováni o tom, že při počítání odevzdaných hlasů nebude zdržení se hlasování zohledněno.

⁵ V souladu s jediným článkem písm. b) Protokolu (č. 24) o poskytování azylu státním příslušníkům členských států Evropské unie (Úř. věst. 2010, C 83, s. 305).

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.